

Beoordelingskaart voor raadsvoorstellen

Wat zijn de belangrijkste vragen die raadsleden zich kunnen stellen bij het beoordelen van een raadsvoorstel?

1 Prioriteren

Hoe belangrijk is het dat ik tijd en energie in dit voorstel steek?

- Hoe politiek urgent, belangrijk en/of politiek controversieel is dit voorstel?
- Wat zijn de doelen van mij, mijn fractie en mijn achterban en past dit voorstel hierbij?
- Wie is binnen mijn fractie woordvoerder voor het onderwerp van dit voorstel?
- Welke collega's in de raad gaan zich verdiepen in dit voorstel en kan ik varen op hun oordeel?
- Wat gaat er mis als ik me niet verdiep in dit voorstel?

2 Toetsen

Wat is mijn oordeel over de leesbaarheid van het voorstel?

Helderheid

- Is het voorstel in heldere taal geschreven met een overzichtelijke indeling en gebruik van visualisaties?
- Snap ik het hele voorstel en zo nee, wat begrijp ik niet aan dit voorstel?

Beknoptheid

- Beperkt het voorstel zich tot hoofdlijnen met zo nodig verwijzingen naar andere stukken en/of bijlagen?

Wat is mijn oordeel over de volledigheid van het voorstel?

Context

- Maakt het voorstel duidelijk wat het onderwerp is, wie het indient en wat de redenen zijn om dit nu te doen?
- Maakt het voorstel expliciet wat de relevantie voor, en rol van de raad is bij het voorstel?
- Schetst het voorstel de voorgeschiedenis, relevante eerdere besluiten en de relatie met ander beleid?

Huidige situatie

- Bevat het voorstel relevante feiten en cijfers over de huidige situatie?
- Maakt het voorstel duidelijk wat het huidige beleid is en wat uit de evaluatie van het huidige beleid kwam?
- Beschrijft het voorstel wie belangen bij de huidige situatie hebben en wat deze belangen zijn?

Gewenste situatie

- Bevat het voorstel heldere doelen met mijlpalen en is duidelijk hoe de raad dit kan controleren?
- Maakt het voorstel helder tussen welke doelen spanning bestaat, welke doelen prioriteit hebben en waarom?

Opties

- Maakt het voorstel helder wat de voorkeursoptie is om van de huidige naar de gewenste situatie te komen?
- Maakt het voorstel helder hoe de voorkeursoptie verschilt van huidig beleid en welke activiteiten stoppen?
- Bevat het voorstel naast de voorkeursoptie de belangrijkste alternatieve opties met argumenten?

Argumenten en gevolgen

- Bevat het voorstel de belangrijkste argumenten over het onderwerp en effecten op (belangen in) de samenleving?
- Bevat het voorstel de belangrijkste argumenten over geld, uitvoerbaarheid en eventueel principes?
- Maakt het voorstel duidelijk wat de eenmalige en structurele financiële gevolgen zijn?
- Maakt het voorstel duidelijk welke begrotingspost de kosten dekt en wat de gevolgen hiervan zijn?
- Beschrijft het voorstel de verwachte (personele, organisatorische, juridische) gevolgen van het voorstel?
- Maakt het voorstel duidelijk wat de belangrijkste risico's zijn bij het aannemen van het voorstel?

Voorgesteld besluit

- Bevat het voorstel een helder besluit met zelfstandig leesbare beslispunten die ook te amenderen zijn?
- Omschrijft het voorstel de politieke keuzes bij dit voorstel en zijn deze ook als beslispunt verwoord?

Participatie

- Beschrijft het voorstel hoe en wanneer welke belanghebbenden zijn betrokken bij het maken van het voorstel?
- Beschrijft het voorstel hoe en wanneer welke belanghebbenden worden betrokken bij het vervolg?

Vervolgstappen

- Besteedt het voorstel aandacht aan de vervolgstappen en eventueel verdere procedure van besluitvorming?
- Maakt het voorstel duidelijk wanneer, en op grond van welke criteria, de raad het voorgestelde beleid evalueert?

3 Besluiten

Wat is mijn oordeel over de kwaliteit van het voorstel, gegeven de uitkomst van stap 2?

- Wat vind ik van de kwaliteit van het voorstel als geheel, is het voldoende om nu over te kunnen besluiten?
- Wat zegt het presidium en/of de griffie over de kwaliteit van het voorstel?
- Welke informatie (bijvoorbeeld over risico's of belangen) mis ik nog om te kunnen besluiten?

Wat is mijn oordeel over het voorgestelde besluit in het voorstel?

- Wat vind ik van de doelen in het voorstel en wat zou ik anders willen?
- Wat vind ik van de voorgestelde manier om de doelen te bereiken en hoe weeg ik de alternatieve opties?
- Wat zijn voor mij zwaarwegende argumenten voor en tegen (de beslispunten in) dit raadsvoorstel en waarom?
- Wie in de samenleving worden het meest geraakt door dit voorstel en wat vind ik hiervan?
- Wat zou ik aan de beslispunten willen toevoegen of wijzigen?
- Welke uitspraak wil ik de raad laten doen over dit voorstel en wat zijn hiervoor mijn argumenten?
- Welke argumenten geven de doorslag bij mijn stem over dit voorstel en wil ik deze uiten in een stemverklaring?

Welke politieke overwegingen spelen voor mij mogelijk een rol bij het stemmen over dit voorstel?

- Wat zijn de politieke gevolgen wanneer de raad besluit dit voorstel nu niet te behandelen?
- Wat betekent dit voorstel voor de rol en positie van onze gemeenteraad?
- Wat betekent (mijn stem over) dit voorstel voor de verhouding tussen raad en college?
- Wat betekent (mijn stem over) dit voorstel voor de coalitie respectievelijk oppositie?
- Wat betekent mijn stem over dit voorstel voor mijn relatie met mijn fractie, partij en achterban?
- Hoe kan ik mijn stem over dit voorstel gebruiken voor politiek voordeel?

Over deze kaart

Deze kaart toont de vragen die raadsleden zich kunnen stellen als zij een raadsvoorstel beoordelen. Onder 'raadsvoorstel' verstaan we hier 'een beleidsrelevant voorstel ingediend door het college van burgemeester en wethouders, raadsleden of burgers'. De kaart is in de eerste plaats een hulpmiddel voor raadsleden. Hiernaast kunnen de vragen bij stap 2 griffies van gemeenten helpen om bestaande modellen voor raadsvoorstellen te verbeteren en leden van een presidium helpen te toetsen of een raadsvoorstel rijp is voor behandeling in de gemeenteraad. Tot slot kunnen ambtenaren de kaart gebruiken om betere raadsvoorstellen te schrijven. De kaart is gemaakt op basis van literatuuronderzoek, interviews en twee denksessies met deskundigen en belanghebbenden in opdracht van de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. Dank aan allen voor het denkwerk.